

ELEKTRO MARIBOR

*Interni informacijski list
podjetja Elektro Maribor,
podjetja za distribucijo
električne energije, d.d.*

4/09

Namenjeno:

infotok

Božiček bo obiskal
naše otroke

Poslovanje družbe

Trg električne energije
na prepihu

Dohodnina

Vsebina

- 3 Uvodni nagovor
- 4 Poslovanje družbe Elektro Maribor
- 5 Menjava vodstva v Elektru Maribor
- 5 Trg električne energije na prepihu
- 6 Zakaj in kako tržimo viške v telekomunikacijskem omrežju Elektra Maribor
- 8 Pomembni datumi za fizične osebe pri oddaji dohodninskih napovedi in vlog
- 10 Čestitka ob koncu leta
- 11 Spoštovane sodelavke in sodelavci!
- 12 Strokovna ekskurzija v nuklearno elektrarno Krško
- 13 Božiček bo tudi letos obiskal naše otroke
- 14 Tradicija ostaja
- 14 Zimske igre EDS
- 14 Razgovori z upravo
- 14 Nagrajeni prispevki za Infotok
- 15 Rojstni dnevi

Jubilejne nagrade

Januar, februar, marec

Delovna doba	Ime in priimek	OE / SE	Mesec izpolnitve
10	Zoran Zadek	Uprava	januar
10	Bojan Habjanič	Maribor z okolico	januar
30	Jože Ficko	Murska Sobota	januar
30	Milan Degen	Slovenska Bistrica	januar
30	Regina Lah	Uprava	januar
35	Irena Marta Žnidaršič	Uprava	januar
35	Stanislav Golčar	Slovenska Bistrica	januar
10	Nataša Lorenčič	Uprava	februar
10	Dejan Sinič	Maribor z okolico	februar
30	Andrej Sraka	SE Ljutomer	marec
35	Marijan Lah	SE Maribor	marec
35	Vladko Vauhnik	Uprava	marec

Čestitamo!

Na naslovnici

Božiček bo obiskal
naše otroke

➤ Fotografija:
Arhiv EM

ELEKTRO MARIBOR

Energija zame!

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko Infotoka je **30. 1. 2010**.

Pošljete jih lahko na **infotok@elektro-maribor.si** ali oddate v svojih tajništvi.

Čakajo nas izzivi

Malo je let v elektroenergetskem sistemu, ki bi minila brez sprememb. Nič kaj drugače ni bilo letos, ko smo bili priča premikom in spremembam v dobavi električne energije. Spremembe so že same po sebi dobre, saj vedno pomenijo nekaj novega, boljšega.

S spremembami smo se spoprijeli tudi v naši organizaciji. Nadzorni svet podjetja je na 3. redni seji novembra sprejel odstopno izjavo predsednika uprave Stanislava Vojska. Do izvolitve novega predsednika uprave me je nadzorni svet imenoval za zastopnika družbe. Vodenje družbe, kot je Elektro Maribor, je velik izziv, saj je podjetje pomemben člen slovenskega elektroenergetskega sistema. Odlični sodelavci, vaše znanje in izkušnje ter skoraj stoletna tradicija so zagotovilo, da nam bo to tudi uspelo. Elektro Maribor mora postati najbolj konkurenčen in zanesljiv dobavitelj električne energije v Sloveniji. Verjamem in prepričan sem, da nam bo uspelo.

Ljudje so gonilo razvoja in uspeha vsake družbe. Tega se zavedamo tudi v Elektru Maribor, saj verjamemo, da lahko inovativnost in ustvarjalnost zaposlenih bistveno vplivata na razvoj proizvodov in storitev podjetja, kar povečuje konkurenčno prednost. Naloga vodstva je, da zagotovi primerne pogoje za delo in motivacijo, kjer bodo zaposleni videli svoje priložnosti in izzive za sooblikovanje in razvoj posameznih proizvodov in storitev, pa tudi celotnega podjetja. Zaposleni v Elektru Maribor svoje znanje in izkušnje ter pripadnost podjetju in kupcem izkazujejo iz dneva v dan. Naj spomnim na od snega polomljene daljnovode in poletne ujme. Ne glede na vremenske pogoje ali dolžino delovnega dne svoje delo opravljajo strokovno in profesionalno.

Pomembno vlogo pridobiva podjetje tudi na področju zelene energije. Velik poudarek dajemo obnovljivim virom energije in trženju lastne blagovne znamke OVEN. Prav na tem področju imamo še razvojne potenciale, saj gre za proizvod in storitve prihodnosti. Znati biti prvi je prednost. Zato bomo še naprej spodbujali k uporabi

električne energije iz obnovljivih virov energije. Odjemalce bomo še naprej oza-veščali tudi o racionalni rabi energije. Z njo se še vedno ravna potratno, nanjo se še vedno gleda kot na samoumevno dobrotno. To lahko s spodbujanjem in aktivnostmi veliko spremenimo.

Kot vsako leto smo tudi letos vlagali v elektroenergetsko omrežje. Obnovo in posodobitve so pospešili močan sneg na začetku leta in številna neurja. Prav takrat se je pokazala velika požrtvovalnost naših ekip, ki smo jo opazili vsi. Kljub slabemu vremenu smo v najkrajšem možnem času odjemalcem zagotovili ponovno oskrbo z električno energijo. Ena najpomembnejših investicij letošnjega leta je izgradnja nove razdelilno transformatorske postaje Ptuj - Breg, ki bo bistveno vplivala na kakovost, zanesljivost in nemoteno oskrbo Ptuja in okolice z električno energijo. Še naprej so v ospredju investicije v 110-kV objekte, ki bodo izboljšali in zagotavljali nemoteno oskrbo odjemalcev z električno energijo.

V letu 2010 nas torej čaka mnogo izzivov in sprememb. Ob vseh, ki jih bodo prinesle spremembe v reorganizaciji elektrodistribucij, in ostalih, na katere ne bomo uspeli vplivati v podjetju, nas čakajo še številne aktivnosti pri komunikaciji z odjemalci. Konkurenca na trgu postaja vse močnejša. Sposobni in pripravljeni smo ponuditi nove celovite proizvode in storitve, ki bodo taki, da nam bodo pomagali pri izpolnitvi cilja postati najboljši. Leta 2010 se bodo še poznali vplivi gospodarske krize, zato bomo morali tudi na tem področju voditi številne aktivnosti obvladovanja tveganj in drugih negativnih vplivov.

Leto 2010 ne bo lahko, vendar moramo kljub temu z optimizmom zreti vanj. Zastavljeni cilji in vi, drage sodelavke in sodelavci, me navdajate z optimizmom. Verjamem, da se bomo skupaj uspešno borili in premagovali ovire ter uspeli uresničiti zastavljene cilje. Zahvaljujem se vam za vaš prispevek pri doseganju in izpolnjevanju zastavljenih ciljev leta 2009. Čeprav so bile razmere na trgu slabe, bomo poslovno leto zaključili z zmernim zadovoljstvom.

Peter Grubelnik

Ob prihajajočih praznikih vam želim prijetno praznovanje z vašimi najdražjimi ter svetlo in srečno novo leto 2010.

Peter Grubelnik,
zastopnik družbe Elektro Maribor, d.d.

» Besedilo: **Sandi Šprah**

Poslovanje družbe Elektro Maribor,

od januarja do septembra 2009

Družba Elektro Maribor je od januarja do septembra 2009 poslovala z dobičkom 663.175 EUR, ki je za 782.652 EUR boljši od načrtovanega čistega poslovnega izida v tem obdobju (načrtovana je bila izguba 119.477 EUR).

To je predvsem posledica večjih prihodkov od prodaje električne energije in manjših stroškov materiala pri investicijah. V enakem obdobju lani je bil dobiček za 4.528.118 EUR večji, saj je bila takrat ugodnejša razlika med prodajo in nakupom električne energije.

Vsi prihodki družbe so znašali 148.359.770 EUR in so za 1.754.866 EUR oz. 1,2 % večji od načrtovanih, kar je predvsem posledica večjih prihodkov od prodaje električne energije in večjih prihodkov od izterjanih terjatev za električno energijo. V primerjavi z enakim obdobjem lani so prihodki za 6.094.536 EUR oz. 4,3 % večji, kar je predvsem posledica večjih prihodkov od prodaje električne energije, večjih prihodkov od izterjanih terjatev za električno energijo in večjih prihodkov iz naslova prejetih zavarovalnin za škodne primere na elektroenergetskih objektih.

Prihodki od prodaje električne energije, ki predstavljajo največji delež prihodkov družbe (70 %), so znašali 103.372.686 EUR, kar je za 363.206 EUR oz. 0,4 % več od načrtovanih za obravnavano obdobje. V primerjavi z enakim obdobjem lani so prihodki od prodaje električne energije za 4.349.230 EUR oz. 4 % večji, kar je posledica višje povprečne prodajne cene električne energije.

Dejavnost	I-IX 2008	Plan I-IX 2009	I-IX 2009	Razlika	Razlika
	1	2	3	3-2	3-1
DEES	3.360	-347.322	-9.724	337.598	-13.084
Nakup in prodaja električne energije	5.187.933	227.845	672.899	445.054	-4.515.034
Skupaj	5.191.293	-119.477	663.175	782.652	-4.528.118

Rezultati poslovanja po dejavnostih v EUR

Prodali smo 1.409.759 MWh električne energije, kar je na ravni načrtovane prodaje za obravnavano obdobje. Glede na enako obdobje lani smo prodali za 100.501 MWh oz. 7 % manj električne energije, kar je predvsem posledica manjših prodanih količin poslovnim kupcem.

Prihodki od družbe SODO d.o.o., ki pokrivajo stroške dejavnosti distribucijskega elektroenergetskega sistema, so znašali 27.881.181 EUR in so za 165.575 EUR oz. 0,6 % manjši glede na plan zaradi 0,4 % manjših količin distribuirane električne energije.

Prihodki od prodaje storitev, ki so znašali 3.218.735 EUR, so za 4.297 EUR oz. 0,1 % manjši glede na plan za obravnavano obdobje, predvsem na področju gradbeno-montažnih del.

Vsi stroški in odhodki družbe so znašali 147.696.595 EUR, tako da so za 972.214 EUR oz. 0,7 % večji od načrtovanih, kar je predvsem posledica večjih prevrednotovalnih poslovnih odhodkov pri obratnih sredstvih, ki se nanašajo na popravek vrednosti terjatev zaradi dvoma o plačilu. V primerjavi z enakim obdobjem lani so stroški in odhodki za 10.622.655 EUR oz. 7,7 % večji, kar je predvsem posledica večjih stroškov nakupa električne energije in večjih prevrednotovalnih poslovnih odhodkov.

Stroški nakupa električne energije, ki predstavljajo največji delež stroškov in odhodkov družbe (68 %), so v obravna-

vanem obdobju znašali 100.348.430 EUR in so na ravni načrtovanih za opazovano obdobje. V primerjavi z enakim obdobjem lani pa so za 8.897.706 EUR oz. 10 % večji, kar je posledica višje povprečne nakupne cene električne energije.

Za investicijska vlaganja je družba Elektro Maribor, v obravnavanem obdobju namenila 15.574.317 EUR, kar je za 229.771 EUR oz. 1,5 % manj od načrtovanih investicij za obravnavano obdobje. V primerjavi z enakim obdobjem leta 2008 smo investirali za 3.793.294 EUR oz. 20 % manj. Realizacijo investicij v obravnavanem obdobju je januarja zaznamovalo večje snežno neurje, junija in avgusta pa so bila poletna neurja. Obnovili smo poškodovano nizko- in srednjenapetostno ter 110-kV omrežje, kar je vplivalo na spremenjeno dinamiko izvajanja načrtovanih investicij po investicijskih skupinah.

V družbi Elektro Maribor je bilo konec septembra 2009 zaposlenih 831 oseb.

Dejavnost distribucijski elektroenergetski sistem (DEES) je v obravnavanem obdobju poslovala z izgubo 9.724 EUR, kar je za 337.598 EUR boljši rezultat, kot smo načrtovali. Poslovni izid je boljši od načrtovanega predvsem zaradi manjših stroškov materiala pri investicijah.

Stroški vzdrževanja (material in storitve) na elektroenergetskih napravah so v obravnavanem obdobju znašali 1.814.695 EUR, tako da so za 33.771

EUR oz. 2 % večji od načrtovanih za obravnavano obdobje, predvsem zaradi interventnih sanacij poškodovanega distribucijskega omrežja (zaradi že omenjenih neurij).

Dejavnost nakup in prodaja električne energije je v obravnavanem obdobju poslovala z dobičkom 672.899 EUR, ki je za 445.054 EUR večji od načrtovanega. Na večji dobiček so vplivali predvsem večji prihodki od prodaje električne energije, pri čemer so bili stroški nakupa električne energije na ravni načrtovanih.

↳ Besedilo: uredništvo Infotoka
↳ Fotografija: arhiv Elektra Maribor

Menjava vodstva v Elektru Maribor

Novembra je nadzorni svet Elektra Maribor sprejel odstopno izjavo predsednika uprave Stanislava Vojska o prenehanju mandata predsednika uprave.

Zato je na nadzorni seji 16. novembra 2009 na mesto zastopnika družbe imenoval Petra Grubelnika, predsednika nadzornega sveta Elektra Maribor, d.d.

Peter Grubelnik je bil na mesto imenovan za devet mesecev, kot pravi sam, pa mu vodenje Elektra Maribor pomeni velik izziv. Po izobrazbi je univerzitetni diplomirani inženir Tehniške fakultete Univerze v Mariboru ter ima dolgoletne izkušnje na področju energetike in vodenja. Delal je že kot direktor v družbah CPM – Energetika, d.o.o., CPM – Gradbeni materiali, d.o.o., ter kot direktor enote veleprodaje v družbi PETROL, d.d. Delovne izkušnje si je pridobil tudi kot direktor sektorja v družbi KOVINOTEHNA, d.d., pred tem pa kot vodja razvojnih projektov v družbi TAM Gospodarska vozila, d.o.o.

↳ Besedilo: Mihaela Terbuc in Natalia Varl

Trg električne energije na prepihu

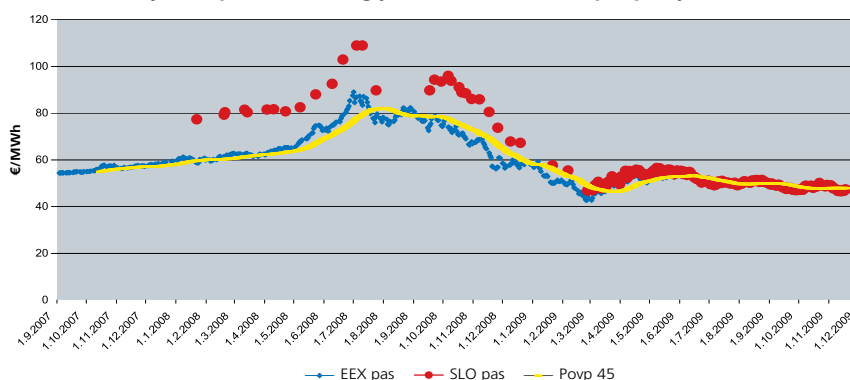
Že več kot leto je od takrat, ko so prišle tudi v Slovenijo prve informacije o začetku krize. Gospodarske in finančne.

Čeprav je k nam prišla nekoliko pozneje kot na Zahodu, še vedno kaže svoje zobe. Videti pa je, da bo še kljub različnim napovedim, da je slovensko gospodarstvo doseglo dno in se ponovno pobira, trajala tudi leta 2010.

Zaradi novih gospodarskih razmer so cene na trgu z električno energijo v primerjavi z letom 2008 drastično padle, česar seveda ni mogel nihče predvideti. Naši kupci so v času, ko je cena strmo rasla, sklepali

obvezujoča za oba pogodbeni partnerja in da bi bili v primeru rasti cen naši kupci zelo zadovoljni. Tokrat žal ni tako. Sprememba (znižanje) obstoječih pogodbenih cen bi zaradi narave delovanja trga z električno energijo za nas pomenila poslovno škodo, hkrati pa moramo upoštevati tudi to, da se cena električne energije na trgu nenehno spreminja. To pomeni, da iščemo rešitve, ki pa jih ne moremo ponuditi sami, ampak samo v sodelovanju z našimi dobavitelji. Kupci od nas zahtevajo, da jim zaradi velikih razlik med pogodbenimi in današnjimi tržnimi cenami obstoječe pogodbene cene električne energije korigiramo. Seveda ne smemo pozabiti, da smo na konkurenčnem trgu, kjer tudi konkurenca ne počiva. Nasprotno. Vse močnejši so, saj imajo močno prodajno ekipo in dobro izkoriščajo razmere na trgu, našim kupcem pa ponujajo cene, nižje od naših.

Gibanje cen pasovne energije in 45 dnevno EEX povprečje za leto 2010

Gibanje cen pasovne električne energije skozi čas v Sloveniji

pogodbe za prihodnja leta, s čimer so si zagotovili nespremenjene cene po takrat veljavnih tržnih razmerah. Da so se dobro odločili, so bili prepričani vse do trenutka, ko so se cene na trgu obrnile navzdol in še kar padajo. Zato danes ugotavljajo, da odločitev ni bila najboljša. Ponovno se srečujemo s pregovorom, ki ga poznajo vsi, ki se ukvarjajo z borzo in poznajo njene zakonitosti *Če bi bil vedež, ne bi bil ...* kar koli že.

Seveda smo prodajniki borci in se ne damo kar tako. To seveda ne pomeni, da imamo lahko nalogo. Zagovarjamo, da je pogodba

Zato prihaja tudi do odpovedi pogodb o nakupu in prodaji električne energije, kar je seveda možno, vendar pa je povezano z dolgotrajnimi postopki, kjer bo treba nekatere zadeve dokazovati. Izgubljenega kupca pridobiti nazaj je zelo težko, včasih celo nemogoče.

V grafu predstavljamo gibanje cen pasovne električne energije skozi čas v Sloveniji (rdeče pike) v primerjavi s cenami na evropski borzi EEX (modra krivulja).

Seveda si želimo in bomo tudi poskušali narediti vse za to, da bomo ne glede na to uspeli obdržati kupce, saj se vedno znova

trudimo, da jim ponudimo prijazno besedo, kaj novega in boljšega kot konkurenca. Vsak dan znova iščemo tudi nove kupce. Njim lahko ponudimo električno energijo po aktualnih tržnih cenah, pri čemer spet ne smemo pozabiti, da tudi konkurenca ne počiva.

Zanemariti ne gre niti težav, ki so nastale zaradi nelikvidnosti kupcev, zato moramo izterjavo aktivno izvajati prav vsak dan. Tudi to seveda zahteva veliko časa, energije, dobrih živcev, nepopustljivosti, argumentov in še bi lahko naštevali. Vsak kupec pač zahteva čas zase. Nekateri so bolj zahtevni, drugi manj. Nekateri razumejo, drugi sploh ne. Vsak se spopada s svojimi težavami, ki jih poskuša rešiti tako ali drugače. Ob vsem tem se trudimo, da ne izgubimo optimizma, zato pripravljamo in razvijamo nove tržne pristope, posebne akcije za obstoječe kupce, na primer ...

Akcija »Zamrznjene cene do konca 2011«

Na sejmu v Gornji Radgoni (konec avgusta in na začetku septembra) smo vsem malim poslovnim kupcem, ki za prihodnje obdobje nimajo sklenjene pogodbe s fiksnimi cenami za določen čas, pripravili posebno tržno ugodno in časovno omejeno ponudbo. Vsi, ki so nam do 5. septembra 2009 vrnili podpisan izvod aneksa, so dobili zagotovljene ugodne nespremenljive tržne cene do konca leta 2011. Zaradi velikega odziva smo akcijo podaljšali do konca septembra.

Nagradna igra »Elektro Maribor in Večer vam plačata položnico«

Od septembra do novembra je vsak mesec po en teden potekala akcija v Večeru, kjer smo gospodinjstvom zastavili vprašanja v zvezi z varčno rabo električne energije. Potem smo vsak mesec tistim desetim gospodinjstvom, ki so pravilno odgovorila in jim je bil naklonjen še žreb, pokrili celoten račun za prihodnji mesec. Nagrajenci so že znani in so bili objavljeni tudi na naši spletni strani.

V prodaji nam nikoli ni dolgčas. Pravzaprav bi lahko rekli, da v nekaterih trenutkih prekašamo sami sebe glede obsega dela, ki ga opravljamo v zelo okrnjeni ekipi. Kljub temu se vedno znova trudimo, da smo tako do kupcev kot tudi vseh sodelavcev prijazni, rešujemo težave kot priložnosti in neprenehoma stremimo k inovativnosti, saj verjamemo, da nam bo kriza prinesla tudi kaj pozitivnega. Saj veste, stari pregovor pravi *V vsakem slabem je nekaj dobrega.*

» Besedilo: **Ferdinand Valenčak**

Zakaj in kako tržimo viške v telekomunikacijskem omrežju Elektra Maribor?

Telekomunikacijsko omrežje je informacijska avtocesta za vse informacije, potrebne za delovanje elektroenergetskega omrežja, ki jih lahko združimo v procesni in poslovni sistem vodenja dejavnosti Elektra Maribor.

Sredstva in naprave telekomunikacijskega omrežja so s tehniko optičnih kabelskih povezav in digitalnimi telekomunikacijskimi sistemi posegli v sam vrh inteligentnih komunikacijskih naprav neslutnih zmoglosti in kapacitet.

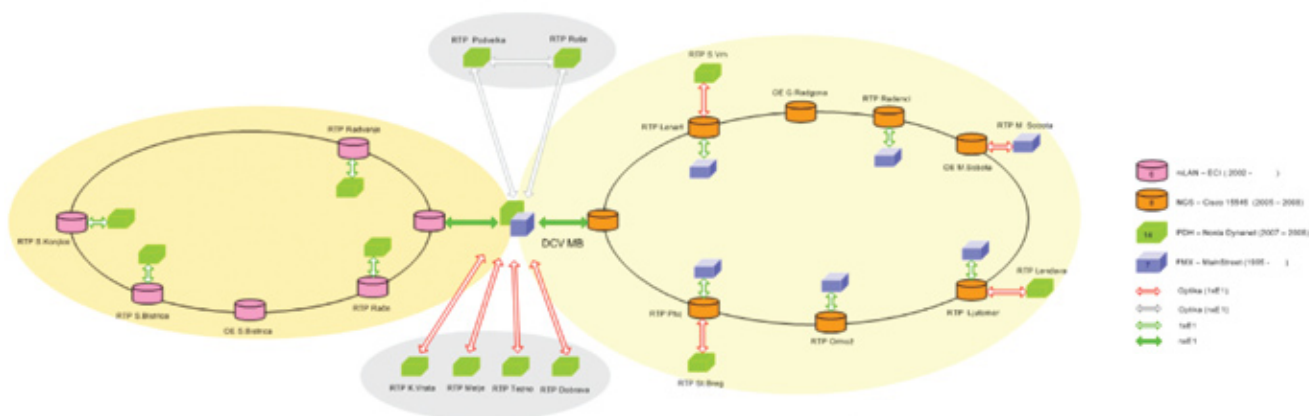
Razvoj telekomunikacij se s tehniko popolne digitalizacije v celoti oddaljuje od analognih prenosov govora, slike, podatkov, signalizacij, kriterijev, govorimo le še o prenosu podatkov na krajših in daljših razdaljah. Z digitalnimi telekomunikacijskimi sistemi, ki dosegajo vrhunec napredne informacijske tehnologije v načinu valovnega multipleksiranja in posredovanja velike količine podatkov na daljave več 100 Tb/s, ter s pripadajočimi podatkovnimi stikali, usmerjevalniki, strežniki in drugo računalniško opremo gradimo širokopasovna informacijska omrežja za elektrogospodarstvo z možnostjo notranjega povezovanja in povezovanja s svetom.

Seveda so kapacitete novih omrežij nemerno večje kot nekoč v času bakrenih vodnikov in klasičnih analognih 12-kanal-

nih multipleksnih naprav s pasovno širino 4 kHz na kanal. Vendar je od te uporabe minilo le 10 let, stremimo pa k vedno hitrejšim in močnejšim informacijskim povezavam za potrebe upravljanja – nadziranja EE-omrežja kot je izdelava analiz, stroškov, planov in drugih spremljajočih dejavnosti v energetiki. Taka nova napredna omrežja so veliko bolj zanesljiva, kakovostna in žal tudi draga. Zato je potrebna racionalna in predvsem ekonomska izgradnja telekomunikacijskega omrežja, ki vsekakor ne sme zaostajati ter s tem ogrožati kakovostnega in zanesljivega vodenja elektroenergetskega omrežja.

V tako hitri in intenzivni gradnji povezljivega elektrogospodarskega telekomunikacijskega omrežja prihaja v sistemu do viškov telekomunikacijskih kapacitet, kot so prosta optična vlakna, prosti komunikacijski kanali, proste pasovne širine v transportnih telekomunikacijskih sistemih, prosta mesta za kolokacije, prosta mesta kabelske kanalizacije, ki jih je smiselno ponuditi kot proste telekomunikacijske kapacitete odprtemu trgu telekomunikacij in tako zagotoviti družbam dodaten prihodek. Slednjega smiselno uporabimo za dograditev in nadgraditev obstoječih telekomunikacij in naprav informacijskega sistema.

Zaradi enoumne ločitve dejavnosti energetike in trga telekomunikacij smo v elektrogospodarstvu ustanovili lastno podjetje **Stelkom – telekomunikacije in storitve, d.o.o.**, ki se za nas družbenike ukvarja s tržno dejavnostjo zakupa viškov virov telekomunikacijskega omrežja, ki jih strnjeno podamo kot zakup pasovne širine in zakup optičnih vlaken, dostop do omrežja interneta in IP-telefonije ter kolokacije.

Obstoječe TK omrežje Elektro Maribor (september 2009)

Lastniška struktura v družbi Stelkom

Družbenik	delež
Elektro - Slovenija, d.o.o.	31,5 %
Holding Slovenske elektrarne, d.o.o.	19,0 %
Elektro Celje, d.d.	9,9 %
Elektro Gorenjska, d.d.	9,9 %
Elektro Ljubljana, d.d.	9,9 %
Elektro Maribor, d.d.	9,9 %
Elektro Primorska, d.d.	9,9 %
Skupaj	100,0 %

Zakaj in kako tržimo viške telekomunikacijske infrastrukture

V družbi Elektro Maribor imamo za lastne potrebe vodenja in distribucije električne energije zgrajeno telekomunikacijsko omrežje in povezovalno informacijsko omrežje tako za procesni kot poslovni sistem.

Trženje viškov telekomunikacijskih virov v družbi Elektro Maribor je precej zahteven proces, ki ga lahko izvajamo le z resnim pristopom in v tesnem sodelovanju naše družbe STELKOM, ki je registrirana za dejavnost trženja telekomunikacijskih storitev. Iz izkušenj družbe Elektro Ljubljana in predvsem Eles a ugotavljamo, da bi lahko na tem področju trženja telekomunikacijskih viškov iztržili veliko več kot do zdaj. Naš delež v skupnem tržnem prihodu za leto 2008 je bil manjši od enega odstotka.

Izhodišča, ki jih moramo upoštevati v tej zahtevni skupni zgodbi, segajo precej

nazaj, vse do leta 2002, ko smo ustanovili podjetje STELKOM (takrat imenovano ELEKTRO TK), ko smo skladno s tedanjo zakonodajo in navodili lastnika (države) enoeno ločili dejavnost energetike in trženja telekomunikacijskih storitev. Trženje telekomunikacijskih storitev je dodaten prihodek za družbenice in posredno lastnika, ustvarjamo pa ga pravzaprav vsi zaposleni s ciljem ustvarjati ob osnovni energetski dejavnosti tudi dobiček na račun trženja viškov telekomunikacijske infrastrukture. Zanimivo je, da se poslovni načrti posameznih tržnih priložnosti in poslov na telekomunikacijskem področju povrne razmeroma zelo hitro, in to v dveh ali treh letih.

Telekomunikacijsko omrežje družbe Elektro Maribor se razteza po skoraj vsem severovzhodnem delu Slovenije in je na tem območju povezljivo z omrežji Elektra Celje, Eles a, Dravskih elektrarn (HSE) in tudi z ostalimi deli javnega telekomuni-

Dopolnilna dejavnost

Trženje TK

Druga elektro-TK-omrežja

STELKOM

TK-omrežje Elektro Maribor Javno omrežje

OVEN

Osnovna dejavnost

Prenos električne energije
Upravljanje prenosnega omrežjaDistribucija električne energije
Upravljanje prenosnega omrežja

kacijskega omrežja Telekoma, Mobitela, Siola, T-2, Amisa in z drugimi operaterji.

Trženje telekomunikacijskih storitev opravlja naše hčerinsko podjetje STELKOM, posredno pa vsi vpleteni v podjetju Elektro Maribor. Vsaka storitev ima svoj del poslovnega procesa, ki ga vodi družba STELKOM skupaj z družbenicami, za kar ima sklenjen dogovor – pogodbo o poslovnem sodelovanju ter sklenjen aneks k tej pogodbi o transparentnem poslovanju in delitvi prihodka na področju trženja viškov telekomunikacijske infrastrukture. V skladu s pogodbo morajo družbenice v poslovnem procesu, med katerimi je tudi Elektro Maribor, upoštevati sporazum o ravni storitev, ki zagotavlja kakovost in zanesljivost delovanja telekomunikacijskega omrežja, ki ga dajemo na razpolago STELKOM-u in posredno kupcem storitev.

Viške telekomunikacijskega omrežja, ki ga dajemo v zakup, vzdržujemo in nad-

grajujemo enako kot naš del tega omrežja, namenjen vodenju in opravljanju elektroenergetske dejavnosti v družbi Elektro Maribor. Zato moramo zagotavljati stalno dežurstvo (24/7) za nemoteno obratovanje telekomunikacijskega omrežja ter vzdrževanje in vodenje omrežja z za to usposobljenimi in izobraženimi kadri v sektorju distribucije.

Poslovni procesi, ki jih za potrebe trženja viškov telekomunikacijske infrastrukture Elektra Maribor pripravlja in usklajuje STELKOM, sprejemamo in usklajujemo z lastnimi razvojnimi načrti in izgradnjo telekomunikacijskega omrežja tudi v Elektru Maribor.

Sinergija načrtovanja, razvoja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskega omrežja je zelo povezana tudi s poveztljivostjo telekomunikacijskih omrežij elektrogospodarskih podjetij (kot družba Stelkom) ter nam omogoča tehnično kakovostnejšo in vsekakor bolj ekonomično izrabo telekomunikacijskega omrežja. Hkrati z več dela na področju telekomunikacij in trženja zagotavljamo več delovnih mest ali ohranjammo že obstoječa v tem že tako težavnem gospodarskem področju (elektroenergetika in telekomunikacije).

Problemi, na katere smo do zdaj naleteli pri trženju telekomunikacijskih viškov v Elektru Maribor, so organizacijski in tehnični. Nadaljujemo konkretne projekte in nove pristope, za katere upamo, da bodo v smislu skupnega trženja dosegli več boljših rezultatov in predvsem večji delež v skupnem prihodku iz naslova trženja telekomunikacijskih viškov in posredno telekomunikacijskih storitev. Želja po vsaj 10-odstotnem prihodku od skupnega prihodka STELKOMA je uresničljiva z novim hitrejšim pristopom in predvsem načinom »vsi za enega, eden za vse«. Samo tako lahko poberejo še tista sredstva na trgu telekomunikacij, ki nam danes gredo mimo. To želi naše podjetje STELKOM kot lastnik družbe.

ELEKTRO MARIBOR

Energija zame!

» Besedilo: Romanca Šalamun

Pomembni datumi za fizične osebe pri oddaji dohodninskih napovedi in vlog

Da vas opomnimo, kateri datumi so pomembni za Davčno upravo republike Slovenije, ter ali morate davčnemu organu posredovati vlogo ali napoved za odmero dohodnine za leto 2009.

15. januar

Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem mora davčni zavezanec vložiti **v 15 dneh** od prejema dohodka iz oddajanja premoženja v najem. Davčni zavezanec, ki prejema dohodek iz naslova oddajanja premoženja in nepremičnega premoženja v najem **za več mesecev v letu**, vloži napoved **v 15 dneh** po poteku časa, za katerega je bilo dano premoženje v najem, vendar najpozneje **do 15. januarja tekočega leta za preteklo leto**.

31. januar

• **Vloga za uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane** pri informativnem izračunu dohodnine. Vlogo vložijo **zavezanci za dohodnino, ki med letom** (pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja, pokojnine ali drugega dohodka) **niso uveljavljali posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, in zavezanci, ki so olajšavo med letom uveljavljali, pa želijo te podatke spremeniti**. Davčni organ bo informativni izračun dohodnine sestavil na podlagi podatkov uradnih evidenc, s katerimi razpolaga davčna uprava, in podatkov o dohodkih ter vzdrževanih družinskih članih, ki jih bodo davčni upravi do 31. 1. 2010 posredovali izplačevalci dohodkov. Če zavezanec med letom (pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovne-

ga razmerja, pokojnine ali drugega dohodka) ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževane družinske člane ali pa zdaj želi način uveljavljanja spremeniti, lahko vloži vlogo. S tem si bo zagotovil (seveda le, če bo vlogo oddal pravočasno), da bo davčni organ že pri sestavi informativnega izračuna upošteval pravilne podatke o vzdrževanih družinskih članih, zato mu ne bo treba vložiti ugovora zoper informativni izračun.

- **Vloga za uveljavljanje olajšave za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost** vložijo zavezanci za dohodnino, ki dosega dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ter želijo uveljavljati olajšavo za investiranje v osnovna sredstva in opremo za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost v okviru kmečkega gospodarstva ali agrarne skupnosti.

28. februar

- **Napoved za odmero dohodnine od obresti na denarne depozite** pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v Sloveniji in v drugih državah članicah EU. Napoved vloži davčni zavezanec rezident, ki doseže obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU. Napovedi **ni treba vložiti** davčnemu zavezancu rezidentu, čigar skupni znesek obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, ter pri bankah in hranilnicah drugih držav članic EU, dosežen v davčnem letu, ne presega zneska, določenega z zakonom, ki ureja dohodnino. Ta znesek znaša 1.000 EUR.

- **Napoved za odmero dohodnine od dobička od odsvojitve vrednostnih papirjev** in drugih deležev ter investicijskih kuponov. Napoved vloži davčni zavezanec, ki je odsvojil vrednostne

papirje in druge deleže ter investicijske kupone. Napovedi **ne vložijo** zavezan- ci, ki so:

- odsvojili dolžniške vrednostne papir- je;
- odsvojili kapital (ki ni dolžniški vre- dnostni papir) po 20 letih imetni- štva;
- dosegli dobiček ali izgubo pri prvi odsvojitvi delnic ali deležev v kapita- lu, pridobljenih v procesu lastninske- ga preoblikovanja podjetij, v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko pre- oblikovanje podjetij; za prvo odsvo- jitev velja tudi prva odsvojitve pode- dovanih delnic ali deležev v kapitalu, ki jih je zapustnik pridobil v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastnin- sko preoblikovanje podjetij;
- dosegli dobiček pri odsvojitvi inve- sticijskih kuponov, ki jih je imetnik pridobil z zamenjavo delnic poobla- ščene investicijske družbe, ali delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščene investicijske družbe, v postopku obveznega preoblikovanja pooblaščene investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščene investicijske družbe, v vzajemni sklad, ali v postopku obve- zne oddelitve dela sredstev poobla- ščene investicijske družbe v vzajemni sklad, in to v roku ter po predpisih, ki urejajo to področje, pod pogojem, da je zavezanec odsvojil investicijske kupone, ki jih je pridobil z zamenjavo delnic iz lastninskega preoblikovanja podjetij za te investicijske kupone.

- **Priglasitev uveljavljanja odloga ugotavljanja davčne obveznosti pri podaritvi kapitala zavezančeve- mu zakoncu ali otroku.** V skladu s 1. točko 2. odstavka 100. člena Zakona o dohodnini (UL RS 117/06; v nadalje- vanju ZDoh-2) ima davčni zavezanec, ki podari kapital svojemu zakoncu ali otroku, možnost, da uveljavlja odlog ugotavljanja davčne obveznosti. Kadar zavezanec uveljavlja odlog, se davč- na obveznost ne ugotavlja v času, ko zavezanec odsvoji kapital zakoncu ali otroku, ampak se odloži do naslednje obdavčljive odsvojitve podarjenega kapitala, ki jo opravi zakonec ali otrok.

30. junij

- **Oddati je treba informativni izra- čun dohodnine.** Zavezanci bodo na

dom po navadni pošti **najverjetneje do 31. maja 2010 prejeli informativ- ni izračun dohodnine za leto 2009**, ki bo pod določenimi pogoji štel za **odločbo o odmeri dohodnine**.

Davčni organ bo informativni izračun dohodnine sestavil na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga na podlagi uradnih evidenc, in podatkov o dohodkih in vzdr- ževanih družinskih članih, ki jih bodo davčni upravi **do 31. januarja 2010** posredovali izplačevalci in zavezanci.

Informativnega izračuna **ne bodo prejeli** rezidenti, ki niso zavezanci za dohodni- no, in zavezanci za dohodnino, če DURS od izplačevalcev dohodkov ne bo prejel podatkov za odmero dohodnine. V tem primeru morajo zavezanci napoved vlo- žiti sami, najpozneje do 30. junija 2010. Obrazec je dostopen na vseh davčnih uradih oziroma izpostavah in na spletni strani DURS.

KAJ mora zavezanec storiti

Naloga zavezanca po prejemu informa- tivnega izračuna

- Zavezanci pregledajo informativni izra- čun in preverijo:
 - ali so vpisani podatki pravilni (osebni podatki, podatki o dohodkih, podat- ki o vzdrževanih družinskih članih itn.) oziroma ali se ujemajo s podat- ki, s katerimi razpolaga sam;
 - ali je informativni izračun dohodni- ne pravilen.
- Če se bodo z informativnim izračunom strinjali, **jim ni treba storiti ničesar**, saj bo v 15 dneh po vročitvi samodejno postal odločba.
- Če se z izračunom ne bodo strinja- li, lahko v 15 dneh od vročitve poda- jo ugovor. V tem primeru bo davčni organ preveril navedbe zavezanca ter na podlagi svojih podatkov in podatkov davčnega zavezanca izdal odločbo.
 - Prijava parcel vinogradov, iz katerih se pridelek porabi za pridelavo vina iz lastnega pridelka grozdja. Obrazec za prijavo predložijo zavezanci, ki so lastniki, zakupniki ali uporabljajo vinograd na podlagi drugega naslova uporabe, če je bil pridelek iz njihove- ga vinograda porabljen za pridelavo vina iz lastnega pridelka grozdja, ter se jim davčna osnova od dohodka iz

osnovne kmetijske in osnovne goz- darske dejavnosti ugotavlja na pod- lagi katastrskega dohodka.

31. december

- **Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposli- tve (dohodki iz delovnega razmerja, pokojnine).** Obrazec izpolnijo **samo rezidenti** Republike Slovenije, **če doho- dek iz zaposlitve izplača oseba, ki ni plačnik davka v Sloveniji**. Plačnik davka je v skladu z 58. členom Zakona o davčnem postopku (UL RS 117/06; v nadaljevanju ZDavP-2) pravna oseba, združenje oseb, vključno z družbo civil- nega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostoj- no opravlja dejavnost in izplača doho- dek, od katerega se v skladu z ZDavP-2 ali z zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj.
- **Obvestilo o uveljavljanju davč- ne osnove po 84. členu ZDoh-2 od obresti od dolgoročno vezanih denarnih sredstev in dolgoročnega varčevanja pri bankah in hranilni- cah.** Z obvestilom obvesti davčni zave- zanelec (rezident) banko ali hranilnico v Sloveniji o uveljavljanju davčne osno- ve po 84. členu Zakona o dohodnini (UL RS 117/06; v nadaljnjem besedi- lu ZDoh-2) od obresti od dolgoročno vezanih denarnih sredstev in dolgoroč- nega varčevanja.
- **Davčni zavezanci lahko del dohodni- ne namenijo za donacije v višini 0,5 odstotka od odmerjene višine doho- dnine.** V skladu s 142. členom ZDoh-2 lahko davčni zavezanec zahteva, da se do 0,5 % dohodnine namenijo za financir- ranje splošno koristnih namenov ter za financiranje političnih strank in repre- zentativnih sindikatov. Upravičenci, ki se jim lahko namenijo del dohodnine, so določeni v Uredbi o namenitvi dela dohodnine za donacije, seznam pa je objavljen na spletni strani Davčne upra- ve Republike Slovenije. Davčni zaveza- nec lahko posameznemu upravičencu namenijo 0,1 %, 0,2 %, 0,3 %, 0,4 % ali 0,5 % dohodnine, seštevke vseh pa ne more presežati 0,5 % dohodnine. Davčni organ upošteva veljavne zahte- ve, s katerimi razpolaga **31. decembra** leta, za katero se dohodnina odmerja. Zahteva velja do takrat, ko davčni organ prejme novo zahtevo ali preklic zahteve.

Čestitka ob koncu leta

Na koncu leta 2009 se člani sveta delavcev vsem zaposlenim in vodstvu družbe zahvaljujemo za izkazano zaupanje ter tvorno in aktivno sodelovanje pri razreševanju posameznih odprtih vprašanj, ki smo jih iztekajoče se leto uspeli skleniti. Na začetku leta nas tako čakajo voli-

tve novih predstavnikov v svet delavcev in predstavnikov zaposlenih v nadzorni svet. Zato v prihajajočem letu 2010 vabimo vse zaposlene, da s svojimi vprašanji, predlogi in mnenji aktivno sodelujete pri soupravljanju podjetja, tudi če do zdaj ni bilo tako.

Vsem sodelavcem, vodstvu družbe in vašim družinam želimo mirne in prijetne praznike ter srečno leto 2010.

Svet delavcev Elektra Maribor

Vesele praznike in
svetlo novo leto **2010!**

» Besedilo: **Jurij Tretjak**

Spoštovane sodelavke in sodelavci!

Leto 2009 je že skoraj za nami. Bilo je leto, posebno tako po vsebini na ravni podjetja kot po velikosti okvira na ravni celotne družbe. V preteklem letu je bilo mnogo kazalnikov, ki so nakazovali spremembe in prihod za nas težko razumljivih čudnih časov, ki bi se jim tedaj celo reklo krizni časi.

Beseda recesija je bila za nas tuja. Mislili smo si ali se po svoje tolažili, saj se to nas ne tiče, bo že vse skupaj šlo mimo nas, bo že kako, saj je še vedno bilo nekako, bodo že drugi reševali težave itn. Izkušnja, kate-re del je že za nami, del, v katerem smo in zavedanje, da nekaj šele prihaja, pa nas je končno streglo, tako da začenjamo raz-mišljati malo drugače.

V sindikatu delavcev v energetiki smo se zavedali, da iz negativnih izkušenj kolegov energetikov v drugih državah EU in tudi širše ne moremo računati na kogar koli in kar koli, ampak lahko verjamemo samo v svoje sposobne sile med zaposlenimi, tako člani kot tudi nečlani Sindikata delavcev energetike.

Kar nekaj kritik in nemalo besed je bilo zadnje čase izrečenih o delovanju sindika-tov, o neodzivnosti in še čem. Pa vendar moram zapisati, da se mnogi ne zaveda-jo pomena sindikalnega dela. Zanimivo je sedeti v pisarni v toplem fotelju, pobirati sadove izpogajanih določb, veselo zahteva-ti izpogajane materialne določbe, ob tem pa modrovati, kako bi bilo treba narediti to in ono, kako to in ono ni pomembno, kako je premalo angažiranosti itn. Najbo-lje je po hodnikih in dvoriščih ter gostilnah razglabljalati in voditi strašne polemike, ker

ob kozarcu ali dveh so si vsi enotni. Ko pa je treba tako strateško politiko tudi javno izpostaviti, ko je treba javno spregovoriti o tem, kako bomo živeli v pokoju, kako bodo naši izobraženi otroci in vnuki prišli do novih delovnih mest ter kako bodo tisti, ki še delajo z minimalnimi plačami, preživeli te čase, takrat vsa korajža in stra-tegija izgineta, tedaj se teorije spremenijo v izgovore, udarnost in utemeljevanje pa v pohlevnost z besedami, kaj hočemo, saj tako ali tako ne moremo nič spremeniti. Napaka, strašna napaka! Nenadoma iz ljudi privre na dan tista tako imenovana vseslovenska značajna lastnost: to ni moj problem, kaj me briga. Spet napaka, in to osnovna! Pa še ena stvar, ki me zelo skrbi zadnje čase, je tudi ta in kar ne morem se znebiti tega občutka, da bi bili v naši družbi vsi zadovoljni, če bi imeli vsi enako malo in ne enako več. Ponovno napaka in napačna smer.

Zgledi vlečejo, pravijo nekateri, še posebno dobri zgledi. S tem ni nič narobe. V čem je potem greh in pregrešno razmišljanje ali v čem so sindikalno postavljene nera-zumne meje minimalne plače, za zaščite delovnih mest, pa o nasprotovanju nenor-malno dolge delovne dobe za nenormal-no postavljene pogoje za doseganje mini-malnih pokojnin? Če se vedno in povsod postavljajo tudi primerjave z višino mene-džerskih plač doma in v tujini, ki da so nenormalno nizke, kaj pa naj potem reče-mo delavci? Naše so dobre in celo previsoke (kar je razbrati iz težnje po sklenitvah novih kolektivnih pogodb in podjetniških kolektivnih pogodb – beri obvladovanje in zmanjševanje stroškov dela). Ker sindikati ne vemo, kaj bi si počeli, pač malo pro-testiramo, za zabavo zberemo od 12.000 do 15.000 delavcev ter ob sobotah pač kričimo in delamo hrup po prestolnici. Lju-dje, to ni hec, gre za naše kože, za naša delovna mesta, za naše plače, zato je treba odpreti oči na široko in biti pozoren na vsako spremembo.

Ne znam si predstavljati, kaj bi se zgodi-lo, če bi vsi sindikati, aktivisti, zaupniki, predsedniki sindikatov, pogajalske sku-pine, pravne službe sindikatov tako v

Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije kot v družbah, člani sindikatov kar naenkrat vsi dvignili roke in se popolnoma umaknili z okopov. Verjemite mi, nastal bi nered, kjer bi pohlep po čim večjih dobičkih in še večjem izkoriščanju delavcev degradiral in še dodatno diskvalificiral delavce in delo.

Če ne bi bilo sindikatov, bi v teh časih ne imeli niti polovico tega, kar še imamo. Če pa bi vsi tisti, ki modrujejo in razvijajo strategijo, strnili vrste in se pridružili sin-dikatom, verjemite mi, bi bil lahko uspeh še večji. Tudi našemu podjetju ni bilo pri-zaneseno. Recesija je naredila svoje. Ali je bila res recesija kriva za vse slabo, kar prinaša jutrišnji dan, ali je kaj drugega, bo pokazal čas.

V sindikatu delavcev Elektro Maribor želi-mo prispevati svoj delež k večji učinkovi-tosti, prepoznavnosti in utrjevanju ugleda družbe, želimo biti tudi v prihodnje (kljub kadrovskim spremembam na vrhu vode-nja družbe) sooblikovalec tudi tistega dela poslovne politike, ki zagotavlja socialno varnost zaposlenih, materialni položaj, predvsem pa korektne medosebne odno-se. Tudi vladni predlog in način predlagane reorganizacije družbe je bil zaustavljen, z Ministrstvom za gospodarstvo pa dosežen dogovor o mirovanju aktivnosti v zvezi s tem. Dialog temelji na enakopravnem upo-števanju različnih predlogov in modelov ter se nagiba v smer iskanja tistega nači-na reorganizacije, ki bo pomenil ne zmage enega ali drugega partnerja, temveč kon-senz in vsebinsko dogovorjene osnove, s katerimi bosta zadovoljni obe strani.

Naj pošljem dobre želje vsem našim upo-kojencem ob želji, naj še dolgo črpajo sredstva iz sklada za pokojnine. Ob koncu leta 2009 pa vsem sodelavkam in sodelav-cem iskreno želim zdravja, osebne sreče in zadovoljstva v prihajajočem letu 2010 ter se vam zahvaljujem za prijateljsko in stro-kovno sodelovanje. Enake želje tudi vod-stvenim delavcem v družbi Elektro Mari-bor, d.d.

Jurij Tretjak
predsednik Sindikata delavcev energetike
v družbi Elektro Maribor, d.d.

» Besedilo in fotografije: **Andrej Babenko**

Strokovna ekskurzija v Nuklearno elektrarno Krško

Udeleženci strokovne ekskurzije

Bila je sobota, lep septembrski dan, ko je sindikat zaposlenih v SE Elektro Gradnje in remont organiziral strokovno ekskurzijo v Nuklearno elektrarno Krško. Po vnaprej dogovorjenem načrtu nas je v kulturnem domu v Krškem najprej sprejela prijazna gospa Ida.

Peljala nas je v dvorano za stike z javnostmi, kjer nam je s sodelavci po ogledu kratkega filma o Nuklearni elektrarni Krško predstavila pomen jedrske energije, zgodovino gradnje, zgradbe in delovanje krške nuklearke. Nuklearna elektrarna Krško je opremljena z Westinghousovim lahkovodnim tlačnim reaktorjem toplotne moči 1994 MW. Priključena je na 400-kilovoltno omrežje za napajanje potrošnih središč v Republiki Sloveniji in Republiki Hrvaški. Njena moč se je ob zamenjavi uparjalnikov in nizkotlačnih turbin povečala na 696 MW na pragu, tako da letno proizvede 5 milijard kWh.

Ogled Nuklearne elektrarne Krško

Kako je potekala gradnja

Na predlog slovenskih in hrvaških elektrogospodarskih organizacij sta Slovenija in Hrvaška leta 1970 sklenili dogovor o skupni gradnji jedrske elektrarne. Odločitev je pospešilo dejstvo, da v obeh republikah primanjkuje primarnih energetske virov. Investitorja v Sloveniji in na Hrvaškem sta z ameriško družbo sklenila pogodbo o dobavi opreme in graditvi jedrske elektrarne z močjo 632 MW. Prvega decembra leta 1974 je tedanji predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito vgradil temeljni kamen za jedrsko elektrarno v Krškem.

Zgradbe

Vsi tehnološko pomembnejši objekti jedrske elektrarne stojijo na masivni železobetonski plošči, ki tvori čvrst in potresno varen temelj. Reaktorsko zgradbo, v kateri je reaktor s hladilnima zankama in varnostnimi sistemi, sestavljata notranja tlačna jeklenka in zunanja železobetonska zaščitna zgradba. Ob reaktorski zgradbi so objekti za pomožne sisteme, hlajenje delov, ravnanje z gorivom in turbinska

zgradba. Zajema hladilne vode in varnostno-oskrbovalne vode sta na bregu reke Save nad pretočnim jezerom, ki zagotavlja zadostno višino ob vseh vodostajih. V primeru premajhnega pretoka vode v Savi hladijo kondenzatorsko hladilno vodo hladilni stolpi s hladilnimi celicami s prisilnim vlekcom. Skladišče srednje- in nizkoradioaktivnih odpadkov je na jugozahodnem delu elektrarne.

Reaktor in jedrsko gorivo

Westinghousov tlačni reaktor z dvema hladilnima zankama sestavljajo reaktorska posoda z notranjo opremo in pokrovom, dva uparjalnika, dve črpalki reaktorskega hladila, tlačnik, cevovodi, ventili in pomožni reaktorski sistemi. Moč reaktorja se uravnava z regulacijskimi palicami. Pogonski mehanizmi regulacijskih palic so pritrjeni na pokrov reaktorja, njihove absorpcijske palice pa segajo v reaktorsko sredico. Reaktorsko sredico sestavlja 121 gorivnih elementov, ki tvorijo gorivne palice. Gorivne palice so keramične tablete uranovega dioksida v zavarjenih ceveh iz cirkonijeve zlitine. Gorivo iz uranovega

dioksida ima obliko sintranih tablet in je obogateno z uranom 235. (Energija treh tabletk urana zadošča za enoletno ogrevanje hiše ali enoletno vožnjo avta. Cena treh tabletk je 12 evrov.)

Turbogenerator in električni sistem

Uparjalnika proizvajata nasičeno paro, ki poganja turbino. Generator električnega toka je trifazen, z močjo 813 MVA in cos fi 0,85 ter napetostjo 21kV. Nuklearna elektrarna Krško je vključena v 400-kilovoltni prenosni elektroenergetski sistem. Električna energija teče z generatorja skozi dva transformatorja v stikališče elektrarne, od tam pa po enem daljnovodu proti Mariboru, po dveh proti Zagrebu in skozi transformator na 110-kilovoltne zbiranke RTP Krško.

Radioaktivni odpadki in varstvo okolja

Med obratovanjem jedrske elektrarne nastajajo plinasti, tekoči in trdni radio-

aktivni odpadki. Za obdelavo odpadnih radioaktivnih plinov so v elektrarni dva vzporedno zaprta kroga s kompresorjem in katalitsko sežigno pečjo za vodik ter šest zbiralnikov za razpad in zadrževanje komprimiranih razcepnih plinov. Zmogljivost zbiralnikov zadostuje za več kot enomesečno zadrževanje plina. Medtem večina kratkoživih razcepnih plinov razpade, preostali plini pa gredo ob ugodnih meteoroloških razmerah v ozračje. Tekoče radioaktivne odpadke čisti čistilna naprava. Radioaktivnost odpadne vode, izpuščene v reko Savo, je znatno nižja od dovoljenih vrednosti. Vsi trdni radioaktivni odpadki, ki nastajajo med obratovanjem elektrarne pri vzdrževalnih delih in popravilih, se zbirajo v obratu za trdne odpadke. Trdni odpadki se stiskajo ali strjujejo in polnijo v 208-litrške sode iz jeklene pločevine. Sodi so začasno shranjeni v skladišču v elektrarni.

Radioaktivnost na Krškem polju se meri že od leta 1974 na petdesetih mestih v okolici elektrarne. Na istih merilnih mestih potekajo meritve zraka, vode, padavin in bioloških vzorcev tudi med obratova-

njem. Ti podatki se primerjajo s podatki o naravni radioaktivnosti in atmosferskem usedu pred obratovanjem. Prav tako se spremlja stanje vode in biotopa v reki Savi in podtalnici.

Po predstavitvi in razpravi smo si v predverju ogledali še shemo in maketo jedrske elektrarne ter se nato odpeljali v nuklearko. Po vhodnem varnostnem pregledu nas je vodja izmene popeljal na ogled elektrarne. Ogledali smo si vse pomembnejše tehnološke objekte in se po nekaterih tudi sprehodili. Na številna vprašanja o delovanju jedrske elektrarne in njene varnosti smo dobili veliko odgovorov. Ob vsem predstavljenem sta nam zdaj veliko bolj poznana delovanje in varnost Jedrske elektrarne Krško.

Zadovoljni z ogledom in s predstavitvijo smo se na poti domov ustavili še v gostišču, kjer smo imeli kosilo. Po kratkem druženju smo pot nadaljevali proti domu. Po mnenju večine so tovrstne ekskurzije prava stvar. Upamo in želimo si, da bi z njimi v prihodnje tudi nadaljevali.

» Besedilo: uredništvo Infotoka » Fotografija: arhiv LGM

Božiček bo tudi letos obiskal naše otroke

Božiček vsako leto znova razveseljuje otroke Elektra Maribor. Tudi letos jih vabi v Lutkovno gledališče Maribor, kjer bodo njegov obisk pričakali ob lutkovni predstavi Hej, pravljice.

Ker so bili otroci letos še posebno pridni, je Božiček zanje izbral prav posebno predstavo, v kateri bodo lahko prisluhnili kar trem pravljicam. Spoznali bodo izgubljenega piščančka in njegovo mamo kokoš, pa debelo repo, ki je ni lahko izpuliti, ogledali pa si bodo še dogodivščine treh prijateljev, ki se odpravijo v svet in si želijo postati muzikantje. In kako zvenijo pesmice v izvedbi kozla, mačke in petelina?

Le pridite, Božiček si želi objemov vseh otrok. Za vsakega pa je skrbno kot vsako leto pripravil tudi darilo.

Utrinek s predstave

➤ Besedilo in fotografija: **Marjan Orešič in Gorazd Kosič**

Tradicija ostaja

Sošolci iz generacije ICES 1998/2000

Kot vsako leto se je tudi letos oktobra ponovno zbrala pisana družina nekdanjih sošolcev iz generacije ICES 1998/2000. Srečanja ostajajo tradicionalna, pa čeprav so se pota nekaterih razšla oziroma so nekateri že izpolnili pogoje in dosegli zasluženo upokojitve. Organizacijo sta si na pleča napravila sicer največji čebelar med nami Maks Prah in Zvonko Krošel iz podjetja Impol.

Da naša srečanja niso samo navadna kosi- la in zabava, je bilo poskrbljeno tudi za kulturno-umetniško vsebino srečanja. Po zboru v Slovenski Bistrici smo se odpravili na ogled seveda lepo urejene zidani- ce pri Krošlovih. Sledil je ogled kiparskih umetniških del razstave Forma viva v Makolah, na kateri je več kot 130 kipar- skih del umetnikov z vseh koncev sveta.

Po poteh makolskih bregov nas je vodil gospod Krošel in nam slikovito opisoval izdelavo vsakega kipa posebej in posebnosti ter vsebino, ki jo nosi posamezno delo. Ker ogled celotne Forme viva zahte- va kar nekaj poti, smo jo glede na jesen- sko vreme opravili z avtomobili, saj bi za pešačenje porabili precej časa.

Srečanje smo sklenili v stari grajski resta- vraciji na gradu Štatenberg, ki s svojo podobo izkazuje našo preteklo zgodovi- no. Preden smo se za leto dni spet razšli, je padla odločitev, da bo jubilejno, deseto tradicionalno srečanje na območju Mur- ske Sobote, saj se je za organizatorja pro- stovoljno ponudil naš sošolec Iztok Fras. Ker bo to srečanje na deseto obletnico našega diplomiranja, bo še posebno slo- vesno, tako da pričakujemo še večjo ude-ležbo nekdanjih sotrpinov iz šolskih klopi.

➤ Besedilo: **športno društvo**

Zimske igre EDS

XVII. zimske igre elektrodistribucij- skih podjetij bodo tokrat pod okri- ljem ELEKTRA MARIBOR na Rogli, in sicer 30. januarja 2010. Na smu- čiščih Rogle bo zato športno dru-

štvo izvedlo pregledno tekmo za sestavo ekipe, ki bo tako v smučar- skih tekih kot tudi v veleslalomu 15. januarja 2010 z začetkom ob 13. uri. **Vabljeni!**

➤ Besedilo: **uredništvo Infotoka**

Razgovori z upravo

Razgovori z upravo bodo potekali, kot že ustaljeno, vsak 2. ponedeljek v mesecu, med 16.00 in 17.30. Za razgovor je potrebna le predhodna najava v tajništvu uprave na telefon- sko številko 111.

Razgovori bodo:

11. januar 2010

8. februar 2010

8. marec 2010

➤ Besedilo: **uredništvo Infotoka**

Nagrajeni prispevki za Infotok

V vsaki številki Infotoka nagrajimo prispevke, ki jih pripravite zaposleni. Vsak lahko pripomore k bolj pestri vsebini našega glasila, zato sodeluj- te! Morda boste nagrajeni prav vi.

Naredite intervju s svojim sodelav- cem, napišite kaj o dejavnostih v prostem času, o svojih konjičkih ali dokumentirajte svoj delovni dan. Pri tem pa ne pozabite, da vam uredni- ški odbor lahko z veseljem pomaga pri pisanju.

Vas zanima, kdo so tokratni nagra- jenci za prispevek v Infotoku?

Preberite, kaj so napisali, in pogledjte njihove fotografije.

Tokratni nagrajenci so:

Andrej Babenko,

Ferdinand Valenčak,

Romanca Šalamun,

Natalia Varl in Mihaela Terbuc.

Rojstni dnevi

Januarja svoj rojstni dan praznujejo naši sodelavci:

Belec Boštjan, Colnarič Jože, Šlamberger Branislav, Zupanič Jože, Fingušt Janez, Čirič Anton, Šoštarič Hinko, Hozjan Uroš, Majč Boštjan, Heric Srečko, Sedej Marko, Plošnik Dejan, Čerpnjak Majda, Debelak Franc, Mir Franc, Pušnik Boštjan, Dorič Robert, Časar Drago, Kardoš Arpad, Šeruga Janez, Horvat Boštjan, Škrinjar Iztok, Štrakl Ivan, Mahorič Mateja, Črešnik Zvonko, Klemenčič Feliks, Šlehta Beti Elizabeta, Vezonik Marija, Jaušovec Anton, Polič Anton, TopLak Franc, Petek Aleš, Foršek Anton, Mertük Edvard, Rojko Vinko, Kresnik Srečko, Bezjak Janko, Hüttl Bojan, Čerič Sonja, Šalamun Romanca, Kores Črtomir, Sagadin Sebastijan, Ješovnik Robert, Repolusk Matjaž, Pihlar Robert, Preinig Miran, Petrovič Iztok, Kajtezovič Nenad, Filipič Branko, Brauner Bojana, Tič Tomaž, Gradišnik Marjan, Debelak Franc, Kosi Franc, Lepej Jožef, Klasinc Tanja, Pečovnik Miroslav, Železnik Milan, Kešpert Franc, Kralj Franc, Rajh Milena, Polanec Aleksander, Kos Dušan, Jerič Damijan, Kerec Drago, Alt Ivan, Vinčec Slavko, Jaunik Jožef, Heric Jožef, Dvoršak Bojan, Ficko Damjan, Štefanič Breda.

Februarja svoj rojstni dan praznujejo naši sodelavci:

Soršak Peter, Roškar Jožef, Frešer Janez, Steyer Albin, Volupič Borut, Kidrič Janko, Majerič Dragica, Karner Franc, Braniša Dragan, Kapušin Damir, Kralj Igor, Kirbiš Miha, Senekovič Igor, Šturm Danilo, Zelenko Jožef, Veber Dušan, Rous Boštjan, Roškar Ivan, Repnik Andrej, Matosovič Josip, Sedovšek Igor, Verdnik Robert, Horvat Jožef, Perko Jože, Stajenko Ferdinand, Govedič Božidar, Homec Danijela, Hajnal Daniel, Makoter Franc, Bračič Anton, Pisanec Ljubomir, Avguštin Jožef, Kukovec Roman, Jelen Dragica, Pupaher Mitja, Kmetec Jernej, Motaln Anton, Barta Bogdan, Vogrinec Burgar Tatjana, Kapun Iztok, Žohar Miha, Kisilak Herman, Puklavec Borut, Brglez Vinko, Golc Miran, Repolusk Tilan, Varl Natalia, Fras Miran, Trstenjak Zoran, Govedič Marjan, Štebih Miran, Ancel Sašo, Šijanec Vojko, Novak Alen, Renko Darinka, Zimšek Bojan, Gider Branko, Jauk Jožica, Orešič Branko, Rituper Dušan, Baša Andrej, Žerak Zlatko, Švajncer Davorin, Vaupotič Milena, Filipčič Matej, Kubot Alojz, Ozmec Miroslav, Šamperl Jožef, Kamenšek Andrej, Arih Jože, Ulaga Milena, Zeme Jožef, Rojko Zdenko, Valenčak Ferdinand, Dolšak Andrej, Bračič Marko, Slak Jože, Šenekar Leon, Trglavčnik Andrej.

Marca svoj rojstni dan praznujejo naši sodelavci:

Barbarič Slavko, Benec Ivan, Supanič Mateja, Kajzer Igor, Jožić Čoh Darja, Šket Branko, Portir Dani, Žist Igor, Draganić Davor, Zadek Zoran, Kiš Božidar, Letnik Jožef, Sever Branko, Bobnjar Ciril, Zebec Danica, Kosmačin Andrej, Kalič Nataša, Klemenčič Stanislav, Mesarič Jožef, Vidrih Herman, Lončarič Tonček, Zuzzi Dejan, Kolednik Anton, Petek Irena, Šeneker Izidor, Novaković Aleksandar, Pepevnik Jožef, Vogrinčič Negovan, Sinič Dejan, Ferlič Jože, Prešern Miroslav, Filipič Ljuboslav, Drevenšek Edi, Krajnc Dušan, Javnik Mirko, Bezjak Jožef, Govedič Miroslav, Vudler Gregor, Polšak Danilo, Pregl Božidar, Brandner Helena, Komljenović Ivo, Švajger Borut, Novak Dejan, Recek Marija, Peklar Jožef, Kranjc Edvard, Lipej Marjan, Šegula Klavdija, Kirbiš Elizabeta, Šilec Franc, Mojzer Ivan, Debeljak Gregor, Šeneker Izidor, Dušej Robert, Cunk Slavko, Šprah Sandi, Vrabič Matjaž, Sabol Prapotnik Valentina, Jaunik Igor, Pungračič Marija, Muršec Darko, Štern Ivan, Trop Robert, Obrar Franc, Osojnik Simon, Svetanič Milan, Lah Regina, Muić Radomila, Ludvik Drago, Horvat Miran, Šeruga Darinka.

Čestitamo!

Uprava

» Fotografija: **Boštjan Rous**

Uredniški odbor: **Marko Bračič, Lidija Kocijančič, Boštjan Grabar, David Gril, Jana Jurše Škorc, Peter Kaube, Bernardka Kos, Marjan Orešič, Miro Pečovnik, Iztok Petrovič, Franci Prelog, Miroslav Prešern, Milena Rajh, Darinka Renko, Boštjan Rous, Jurij Trečjak, Mihaela Šnuderl** (odgovorna urednica)

Produkcija: **Kraft&Werk**
Oblikovna zasnova: **Kraft&Werk**
Naklada: **1550 izvodov**
Tisk: **Versana**
Natisnjeno: **december 2009**
Letnik VIII, številka 35

ELEKTRO MARIBOR d.d.